

Załącznik nr 26
„minimalny zakres opisu produktu finalnego grantu/innowacji społecznej”
opracowany przez Grantobiorcę
Załącznik nr 26c
„opis pomysłu”
opracowany przez Inkubator
w ramach projektu
CZAS NA STAŻ – granty dla innowatorów społecznych
oferujących nowe rozwiązania praktycznej nauki zawodu
w przejściu z edukacji do pracy

OPIS PRODUKTU FINALNEGO

Skrócony tytuł pomysłu – innowacji społecznej

Tytuł: **SHERLOCK, czyli badanie losów absolwentów** metodą projektów śledczych.

OPIS produktu finalnego

PROBLEM, na który odpowiada produkt finalny

Należy krótko opisać problem, który rozwiązuje produkt finalny:

Innowacja przybliża funkcjonowanie rynku pracy młodzieży ponadgimnazjalnej oraz studentom. Klasyczne lekcje przedsiębiorczości nie zawsze w pełni spełniają swoją rolę jako narzędzia do pokazania młodzieży realiów funkcjonowania rynku pracy. W systemie nauczania przedsiębiorczości brakuje praktyki oraz zetknięcia się z realnymi oczekiwaniami rynku pracy oraz pracodawców. Niedostatecznie kształtowane są u uczniów takie umiejętności jak praca zespołowa, umiejętność odkrywania własnych, unikalnych wniosków oraz umiejętności metaanalizy rzeczywistości i docierania do nieszablonowych źródeł ważnych informacji. Specjaliści wskazują na szereg innych problemów z jakimi wiąże się nauczanie przedsiębiorczości oraz wdrażanie młodych osób na rynek pracy., takie jak: Zbyt wczesne wprowadzenie nauczania przedsiębiorczości (1 klasa szkoły ponadgimnazjalnej); Brak wiedzy uczniów, a więc i konkretnych oczekiwań względem nauczania przedsiębiorczości oraz potrzeb dotyczących rynku pracy; Zbyt mało praktyki w szkole; Więcej pracy zespołowej; Brak znajomości realiów rynku pracy; Zbyt wysokie oczekiwania płacowe po ukończeniu edukacji; Brak doświadczenia i kompetencji oczekiwanych przez pracodawców u absolwentów; Roszczeniowe nastawienie itp. Celem innowacji jest zniwelowanie niektórych z tych problemów. Innowacja skupia się na przeprowadzeniu przez 3-4 osobowe grupki uczniów i studentów własnych mini projektów śledczych ukierunkowanych na poznanie losów absolwentów na rynku pracy oraz potrzeb pracodawców. Co ważne uczestnicy sami układają plan swoich śledztw, dzielą się zadaniami oraz ustalają jaki temat i jakimi metodami chcą „śledzić”. Po około 2 miesięcznych śledztwach każda grupa przygotowuje raport ze swoich śledztw oraz dzieli się refleksjami na temat pracy zespołowej oraz zdobytych umiejętności i wiedzy.

ELEMENTY, z których składa się innowacja/produkt finalny

Należy wskazać elementy składowe produktu finalnego, części modelu, etapów rozwiązania, narzędzi:

W ramach testowania innowacji zaplanowano kilka ważnych punktów zarówno

dla samych uczestników jak i specjalistów z nimi pracujących. Najważniejsze elementy w kolejności chronologicznej to:

1. Rekrutacja specjalistów z zakresu pracy z młodzieżą oraz osób zainteresowanych rynkiem pracy do udziału w seminarium wstępnym.
2. Organizacja 6 godzinnego seminarium projektu dla 12 specjalistów głównie nauczycieli, nauczycieli akademickich, pracowników młodzieżowych, prawników, doradców zawodowych, pracodawców, informatyków i innych. Podpisanie deklaracji współpracy z osobami najbardziej zainteresowanymi projektem.
3. Pomoc specjalistów z seminarium w rekrutacji młodzieży zainteresowanej projektem.
4. Rekrutacja i wybór uczestników na podstawie zgłoszonej motywacji.
5. Przeprowadzenie 2 dwudniowych szkoleń weekendowych – warsztatów detektywistycznych prowadzonych przez 2 trenerów. Uczestnicy dzięki nim wdrażają się w zamysł innowacji. Pierwsze skupione jest na zbudowaniu zespołu oraz pokazania uczestnikom roli jaką odgrywa każdy członek zespołu. Uczestnicy poznają też swoje preferencje pracy zespołowej oraz zainteresowania zawodowe. Ma to pomóc im dobrać się w zespoły do prowadzenia śledztwa.
6. Drugie szkolenie oprócz 2 trenerów współprowadzi 4 zaproszonych specjalistów od różnych metod śledczych celem pokazania uczestnikom możliwych narzędzi pracy. Przykładowi eksperci to dziennikarka radiowa, wykładowca akademicki zajmujący się pogłębionym wyszukiwaniem danych internetowych, wykładowca zajmujący się badaniami ankietowo-społecznymi oraz emerytowany pracownik ABW.
7. Podczas drugiego warsztatu detektywistycznego uczestnicy dobierają się w 3 zespoły śledcze, w taki sposób, aby w każdym zespole był jeden student oraz 2-3 licealistów. Każdy zespół tworzy swój roboczy plan pracy, czyli śledztwa.
8. Przez dwa miesiące zespoły śledzą problem, który je interesował za pomocą wybranych metod śledczych. Mogą to być ankiety, wywiady osobiste, analiza Internetu.
9. Pracę zespołów wspomagają Watsonowie czyli pomocnicy Sherlocków – uczestnicy seminarium dla ekspertów – którzy pomagają merytorycznie oraz motywacyjnie w pracach każdego zespołu. Ponadto pracę każdego zespołu wspiera opiekun, tutor zespołów który reaguje również na zgłaszane przez zespoły potrzeby takie jak analiza wstępna ankiety, ułatwienia spotkania czy rozwiązanie konfliktu wewnątrz zespołu.
10. Po 2 miesiącach zespoły kończą swoją pracę. Dzięki zaangażowanym Watsonom można wzbogacić śledztwa zespołów o dodatkowe elementy m.in. całodniowy udział członków zespołów na targach pracy, na których można przetestować metodę pracy ankietowej oraz osobiście porozmawiać z absolwentami oraz pracodawcami z całego regionu lub zaproszenie rówieśników do udziału w badaniu fokusowym, które pozwala zestawić oczekiwania uczniów względem rynku pracy z wynikami prowadzonych ankiet wśród ab-

solwentów i pracodawców.

11. Grupowe podsumowanie pracy i projektu pomiędzy każdym zespołem a tutorem. Co było udane, jak wyglądał realny przebieg śledztwa? Czego się nauczyliśmy? Co zmienić w systemie nauczania przedsiębiorczości?
12. Prezentacja wniosków każdego zespołu publicznie za pomocą wybranych narzędzi. Każdy zespół wybiera prezentację w szkole średniej, gdzie zespoły prezentują swoje główne odkrycia, ale również sam projekt, na czym polegał, czego się nauczyli np. realiach pracy zespołowej, co było dla nich nowe i odkrywcze. Na podstawie złożonych raportów oraz realnego przebiegu śledztw, komisja konkursowa złożona z 3 Watsonów oraz 1 tutora może podjąć decyzję o wypłacie uczestnikom nagród, czyli stypendiów za zrealizowane z sukcesem śledztwa. Perspektywa nagrody finansowej dodatkowo motywuje uczestników do aktywności.

NARZĘDZIA, przygotowane do wykorzystania przez przyszłych użytkowników innowacji

Należy krótko scharakteryzować narzędzia innowacji rekomendowane do przyszłych zastosowań:

Do zastosowania innowacji można wykorzystać różne narzędzia do monitorowania – oprócz opisanych etapów, elementów innowacji każde spotkanie dokumentowane powinno być notatką (praca Watsonów i tutora), listą obecności (warsztaty szkoleniowe oraz seminarium) oraz dziennikami pracy członków zespołów. Podczas realizacji innowacji wytworzono również: Nagranie z sesji badania fokusowego; Nagranie z wywiadu z komendantem miejskim policji; Ankiety badawcze zespołów sprawdzone przez Watsonów i tutora; Profile każdego uczestnika innowacji po 2 szkoleniach zawierające: opis zainteresowań i profilu preferencji zawodowych, preferowane role zespołowe na podstawie testu Belbina, zainteresowania względem przyszłego śledztwa, preferowany sposób prowadzenia śledztwa; Raporty z pracy każdego zespołu które uczyły uczestników prezentacji swoich wniosków w uporządkowany sposób i zestawiania faktów; Prezentacje zespołów pokazywane podczas publicznej prezentacji wyników śledztw w szkole. Przy modyfikacji warunków prowadzenia innowacji jak np. inne finanse, liczebność zespołów, wdrażanie modelu w innej grupie wiekowej lub finansowanie z innych środków, możliwe jest przeprowadzenie innowacji z użyciem innych narzędzi. Dla użytkowników innowacji przygotowano podręcznik wdrożeniowy z opisem modelu.

ZASTOSOWANIE produktu finalnego

UŻYTKOWNICY, którzy będą mogli wykorzystać produkt finalny

Należy wskazać kluczowych oraz alternatywnych użytkowników produktu finalnego:

Innowacja przydatna jest przede wszystkim dla szkół ponadgimnazjalnych oraz uczelni wyższych które coraz częściej mają za zadanie śledzić losy swoich absolwentów. Dzięki zastosowanej metodzie możliwe jest pozyskiwanie informacji o losach absolwentów, a jednocześnie zaangażowanie aktualnie uczącej się młodzieży do aktywności. Użytkownikami mogą być również one podmioty jak np. zakłady pracy, biura pośrednictwa pracy, Centra i Kluby Integracji Społecznej czy inne podmioty.

ODBIORCY, do których kierowana jest innowacja:

Należy wskazać kluczowych oraz alternatywnych odbiorców produktu finalnego:

Innowacja kierowana jest przede wszystkim do uczniów szkół ponadgimnazjalnych oraz studentów. Przy modyfikacji modelu może być kierowana do innych grup jak np. osoby bezrobotne, osoby zagrożone wykluczeniem, byli więźniowie wchodzący na rynek pracy, imigranci itp.

DZIAŁANIA konieczne dla zastosowania/wdrożenia innowacji:

Należy wymienić etapami podstawowe działania użytkownika niezbędne do zastosowania produktu:

By innowacja mogła być realizowana również przez inne instytucje i organizacje konieczne wydaje się zaistnienie kilku warunków, a kilka może być istotnych.

1. **WARUNKI KONIECZNE:** Dobrowolny charakter udziału w innowacji; Element budowania zespołu i szkoleń wstępnych dających podstawę do dalszej pracy; Element stałego monitorowania pracy zespołów i uczestników oraz motywowania ich jak np. wsparcie tutora lub ekspertów Watsonów. Mogą to być inne osoby i specjaliści chodzi jednak o systemowy model wsparcia pracy zespołowej; Elementy wyjścia do osób i instytucji poza systemem edukacyjnym jak zaproszenie ekspertów z różnych dziedzin i dodatkowe wydarzenia włączone w tok innowacji np. targi pracy włączone jako część prowadzenia śledztwa.
2. **WARUNKI ISTOTNE:** Zaproszenie instytucji zewnętrznych i osób wspomagających do wzmocnienia procesu rekrutacji uczestników; Zorganizowanie seminarium wstępnego jako punktu wyjściowego i promocyjnego innowacji; Zapewnienie środków na nagrody, stypendia itp. Jako element motywacyjny oraz wynagradzający za poświęcony czas; Publiczna prezentacja wyników jako możliwość ujścia zdobytych doświadczeń i wiedzy oraz uporządkowania przebytego procesu.

KOSZT zastosowania innowacji:

Należy oszacować przybliżony koszt zastosowania innowacji w praktyce (poza projektem) w przeliczeniu na 1 uczestnika (odbiorcę) lub miesiąc funkcjonowania rozwiązania w działalności przyszłego użytkownika:

Innowacja została zrealizowana kosztem około 24 tysięcy złotych. W jej ramach mieściło się wynagrodzenie specjalistów, opłaty za zorganizowanie szkoleń, materiały szkoleniowo-dydaktyczne, wyżywienie na szkoleniach i spotkaniach, nagrody, stypendia dla uczestników. By zrealizować innowację w pełni profesjonalnie koszty te powinny być większe np. na zapłacenie za wynajem sal, koszty administracyjno-biurowe czy koszty zarządzania. W realizacji przez nas innowacji te wszystkie elementy zapewniliśmy ze swojej strony lub z nich zrezygnowaliśmy. Dzięki współpracy z Uniwersytetem udało nam się niższym kosztem wynająć sale warsztatowe czy nieodpłatnie skorzystać z profesjonalnego studia fokusowego którego koszt komercyjny jest wysoki. Przy modyfikacji modelu innowacji np. przeprowadzanie go w szkole możliwe jest obniżenie kosztów jeszcze bardziej, np. w ramach zajęć przedsiębiorczości w szkole (bezpłatne sale, wynagrodzenie nauczyciela) jednak wydaje się, że eksperci spoza szkoły mocno wzbogacają realizację innowacji.

MODYFIKACJE produktu finalnego

ZAKRES MOŻLIWYCH ZMIAN produktu finalnego:

Należy wskazać zakres możliwych zmian w produkcji, narzędziach (z zachowaniem efektywności rozwiązania):

Model może być modyfikowany z zachowaniem szkieletu pomysłu. Można go prowadzić dla różnych grup i w różnych instytucjach. Wydaje się, iż opisane powyżej warunki konieczne wdrażania innowacji powinny być zachowane.

ROZWÓJ produktu finalnego i REKOMENDACJE do dalszych prac:

Należy wskazać obszary dalszego rozwoju rozwiązania lub dostosowania do innych problemów lub odbiorców:

Model można kontynuować i rozbudowywać. Warto rozważyć bardziej liczebne zespoły, a przede wszystkim dłuższy czas trwania śledztw, optymalnie jeden semestr szkolny/akademicki. Z uwagi na realizowanie innowacji w okresie świąt i przerw majowych wydaje się lepszym realizowanie innowacji w okresie jesiennym lub wydłużenie czasu realizacji. Można wydłużyć też etap rekrutacji i przygotowania przed realizacją śledztw. Warto rozważyć zarówno na etapie przygotowań jak i realnych śledztw elementy takie jak wizyty studyjne u pracodawców, spotkania z przedstawicielami ciekawych zawodów i inne elementy.

OPIS INNOWACJI

POMYSŁ

Skrócony OPIS:

Badanie losów absolwentów metodą projektów śledczych prowadzonych przez uczniów szkoły zawodowej współpracujących z dorosłym opiekunem. Uczniowie otrzymują stypendium dziennikarza śledczego z pakietem niezbędnych środków pracy wywiadowczej we współpracy ze studentami dziennikarstwa czy agencji detektywistycznej. Uczniowie szkoły zawodowej współpracują ze studentami i praktykami metodą projektową poznając jednocześnie realia rynku pracy w swoim obszarze zawodowym.

Dla Kogo?

Dla zainteresowanych nowymi formami współpracy ze szkołami i uczelniami w zakresie praktyk i staży.

Kontakt i wsparcie użytkowników:

Pomysł i realizacja testu: Fundacja Inicjatyw Społeczno-Gospodarczych KOMES.

Inkubator: Białostocka Fundacja Kształcenia Kadr, ul. Spółdzielcza 8, 15-441 Białystok, fundacja@bfkk.pl, +48 85 653 77 00, www.bfkk.pl, www.czasnastaz.edu.pl, Koordynator: Michał Skarzyński